

LET OP **HET ROOIWERK EN DE VERLADING**

Het is deze campagne weer een hele uitdaging om de ruim 80.000 hectare suikerbieten geoogst, vervoerd en verwerkt te krijgen. Iedereen in de keten draagt daar een 'bietje' aan bij. Voor de teler komt alles aan op zorgvuldig rooiwerk. Maar ook met goed nadenken over de tarra is voordeel te behalen.

Van afgelopen herfst tot voorjaar is de basis gelegd voor een goed, met name vlak en bezakt, zaaibed. Hierdoor kan het gezaaide snel en egaal kiemen en opkomen over het gehele perceel. Een egaal gewas is beter voor de onkruidbestrijding. Een ongelijkmatig gewas is veelal gevoeliger voor ziekten en plagen. Zo lijken luizen een voorkeur te hebben voor percelen met een hollere stand. Snellere opwarming van de bodem bij lage plantaantallen bijvoorbeeld speelt bodemschimmels als rhizoctonia in de kaart.

Rooiverliezen

Een egale opkomst en een gelijkmatige ontwikkeling dragen ook bij aan het leveren van goed rooiwerk, net als een gewas dat onkruidvrij is. Als deze basis is gelegd, kan de rooimachinist goed rooiwerk leveren. Kijk daar ook zelf naar met hem. Let vooral op het kopwerk en puntbreuk. Neem hiervoor twintig willekeurige bieten van de kipper. Maximaal drie mogen er bladstelen hebben langer dan 2 cm. Bepaal aan de hand van deze twintig tevens de rooiverliezen. Een handig hulpmiddel hierbij is de IRS-app 'Oogstverliezen'. Zie ook het kader in IRS-Informatie op pagina 15. Verlies van hele bieten moet voorkomen worden. Liggen er hele bieten achter de rooimachine op het land, probeer dan de locatie in de machine te vinden waar deze bieten verloren gaan en neem maatregelen om dit te voorkomen. Probeer op ieder perceel de optimale afstelling van de rooier te bereiken. Het doel moet zijn: hele bieten oogsten en leveren zonder groen. Belangrijk is ook om bij het overladen vanuit de rooier op de overlaadwagen/kipper puntbreuk zoveel mogelijk te voorkomen.

Benut rooibare dagen

In de uitbetaling is tarra één van de kwaliteitsgegevens waarmee rekening wordt gehouden. De tarracijfers van de eerste campagneweken laten een spreiding zien van 3 tot 30%. Een van de goedkoopste methoden om het tarrapercentage zo laag mogelijk te houden is het benutten van rooibare dagen. Helaas zien we jaarlijks dat machines in periodes met gunstige rooiomstandigheden in de schuur blijven staan. Slaat het weer vervolgens om dan wil iedereen tegelijk rooien en wordt tarra en/of structuurschade voor lief genomen. Rooimachines kunnen uitgerust worden met drukwisselsystemen om structuurschade zoveel mogelijk te voorkomen. Het moet echter zoveel mogelijk gecombineerd worden met het benutten van rooibare dagen voor een optimaal effect.

Ondergrond en tarra

Het verschil in tarrapercentage tussen kraan en shovel is gering. Vorig jaar was het verschil op de lichte grond tussen de kraan met het hoogste en die met het laagste tarrapercentage gemiddeld minder dan 2%. De shovel zat daartussenin. Bieten die met een muis worden geladen, worden tijdens het laden gereinigd. Wil men hieruit op zwaardere kleigrond maximaal voordeel halen dan zullen de bieten

na de oogst droog bewaard moeten worden. De grond aan de bieten droogt en krimpt. Tijdens het laden is deze grond makkelijker uit te reinigen. Als bieten onder natte omstandigheden direct voor het laden gerooid worden, is het effect van reiniging door de muis nihil.

Droog of nat seizoen?

Normaal gesproken is het tarrapercentage mede afhankelijk van de zwaarte van de grond. Op zware kleigrond is het tarrapercentage normaal gesproken hoger dan op lichte zandgrond. Echter, na een droog seizoen wordt men op lichte grond vaak verrast door relatief hoge tarracijfers. Na een droog seizoen valt het tarrapercentage op de kleigronden vaak laag uit. De biet is glad, heeft diep geworteld en haalt het benodigde vocht vanuit de ondergrond. Op lichte grond is het gewas veel meer afhankelijk van hemelwater of beregening. Bij regen na een droge periode gaat de biet haarwortels vormen in de bouwvoor. Daaraan blijft bij de oogst grond hangen.

Ook bij aanleg bietenhoop bietverlies voorkomen

Let op bietenresten

Als de bieten op onverharde ondergrond liggen voor verlading geldt voor elke laadmethode dat die vlak moet zijn. Bieten die in rijsporen en eindvoren blijven liggen, gaan verloren! Voor meer informatie over de eisen die aan de ligplaats worden gesteld, wordt verwezen naar de brochure 'Veilig en snel bieten laden'. Deze staat op het Cosun ledenportaal onder het kopje Campagne.
Als de bieten geladen zijn, blijven er op de laadplek altijd bladresten, bietenpuntjes en grond achter. We zien dat zich hierin ziektekiemen bevinden. Meer hierover staat in IRS-Informatie op pagina 14 en 15.

Jan Albert te Velde

UNITIP EN CERTIFICERING VOEDSELVEILIGHEID

Telers vragen zich wel eens af waarom een afzonderlijke certificering voor voedselveiligheid in bieten nog nodig is, nu iedereen toch al meedoet aan Unitip. Een goede vraag, want de volledige registratie in Unitip is precies wat nodig is voor de verantwoording bij een audit voor voedselveiligheid. De Unitip-registratie is een belangrijk onderdeel van de controle op het bedrijf.

Voor borging van het voedselveiligheidcertificaat moet op het bedrijf een controle plaatsvinden door een onafhankelijke instantie. De administratie dient volledig in orde zijn over de laatste drie jaar. Dat geldt ook voor het invullen van de checklist. Een controle hierop is belangrijk, omdat dit betekent dat de teler zo weet waaraan hij zich dient te houden. Dit is niet het enige.

Spuit en ligplaats

Bij een audit wordt bijvoorbeeld ook gecontroleerd of de spuit is goedgekeurd en er een spuitlicentie aanwezig is. Als een derde het werk uitvoert, wordt gecontroleerd of die in het bezit is van de juiste papieren. Daarnaast dient de ligplaats van de bieten vrij te zijn van ongerechtigheden, die risico's met zich mee kunnen brengen.
Een controle wordt in principe eenmaal per drie jaar uitgevoerd. Zo worden de kosten beperkt gehouden.

Pieter Brooijmans